

Hobbypluimvee in tijden van vogelgriep

Bron: www.levendehave.nl/

Waar krijgen houders van hobbykippen mee te maken als er een uitbraak is van hoogpathogene vogelgriep?

a. Ophok- en afschermplicht

Voor houders van hobbypluimvee geldt geen algemene ophokplicht, maar is maatwerk vereist, vanwege de grote diversiteit in type vogels en manier van houden. Stelregel is: ophokken als het kan, tenzij het welzijn van de dieren wordt aangetast.

In het draaiboek aviaire influenza staat het zo: "Gehouden vogels die vanuit hobby, sport, schadebeheer of om andere redenen rondvliegen (en daarbij in direct contact met wilde vogels of in de buurt van pluimveebedrijven kunnen komen) en hoenderachtigen (waar de welzijnsimpact van ophokken acceptabel wordt geacht) moeten in elk geval tijdens de standstill binnen hun hok en/of volière blijven. Voor alle andere categorieën hobbymatig gehouden vogels, waaronder watervogels, probeert de houder met andere maatregelen contact met wilde vogels et cetera te voorkomen. Dit is mede in het belang van de houder zelf, aangezien hij op die manier de kans dat zijn dieren besmet raken verkleint. Voor hobbymatig gehouden pluimvee en vogels kan, rekening houdend met het dierenwelzijn en op basis van een risico-inschatting worden besloten de afschermplicht te versoepelen of aan te passen."

b. Vervoersverbod

De situatie kan zo ernstig zijn dat er lokaal of landelijk een vervoersverbod is ingesteld. Dit is vaak tijdelijk en geldt ook voor hobbypluimvee.

c. Tentoonstellingsverbod

Hobbypluimvee van verschillende adressen mag niet bijeen worden gebracht.

d. Hygiënemaatregelen

Als er een vervoersverbod is afgekondigd - lokaal of landelijk - geldt er doorgaans ook een bezoekersregeling op alle pluimveebedrijven. Voor mensen die hobbymatig pluimvee houden in hun tuin (in bijvoorbeeld een vijver, volière of hok) geldt dat bezoekers niet in direct contact met het pluimvee of pluimveeverblijf mogen komen. Ook al wordt de standstill opgeheven, dan kan het zijn dat de bezoekersregeling nog tot nader order blijft gelden.

e. Vaccinatie

Hobbypluimvee mag gevaccineerd worden tegen vogelgriep, maar daarvoor is wel toestemming nodig van de EU. Het Ministerie van Economische Zaken kan deze toestemming aanvragen.

f. Ruimingen

De kans dat er nog hobbypluimvee wordt geruimd is zeer klein en eigenlijk alleen aanwezig als er hobbykippen besmet zijn geraakt. Alternatieve maatregelen zoals het in quarantaine houden van het hobbymatig gehouden pluimvee, hygiënemaatregelen, het monitoren van de dieren en eventueel preventief vaccineren komen voor ruimingen in de plaats.

g. Meldplicht

Wanneer je verschijnselen ziet die duiden op vogelgriep (zie wiki over Vogelgriep), dan kun je contact opnemen met het dierziektenmeldnummer 045-5354232. Dit nummer is 24 uur per dag bereikbaar.

Maak je je ongerust over de gezondheid van je kippen, bel dan eerst je dierenarts. Het virus H5N8 is zeer dodelijk voor kippen en zal al gauw leiden tot sterfte bij meerdere dieren.

Een goede naleving van de meldplicht en maatregelen is ook voor de hobbysector van groot belang, aldus het ministerie van Economische Zaken. Om het risico op insleep en verspreiding van het virus te kunnen

voorkomen, maar ook omdat hoogpathogene vogelgriep een zoonose is en dus een risico kan vormen voor de gezondheid van degenen die in direct contact komen met besmette dieren.

Heb je vragen over vogelgriep, bel dan met 088 042 42 42.

Ziekteverschijnselen vogelgriep

Bron: www.rijksoverheid.nl

De meeste vogelgriepvirussen zijn van de milde variant (laag pathogene aviaire influenza, LPAI). Dieren geïnfecteerd met het milde vogelgriepvirus vertonen nauwelijks ziekteverschijnselen. LPAI kan echter veranderen in de zeer besmettelijke variant hoog pathogene aviaire influenza (HPAI). Hiervan kunnen dieren ernstig ziek worden en sterven. Bovendien verspreidt het HPAI virus zeer snel.

De volgende symptomen kunnen optreden:

- plotselinge sterfte;
- ademhalingsproblemen;
- gebrek aan eet-/drinklust;
- zenuwverschijnselen;
- oogontstekingen;
- verlaagde eierproductie;
- windeieren en bleke schalen;
- diarree;
- sloomheid;
- ruw verenkleeft;
- zwelling en blauwkleuring van de kam, lellen of poten.

Wat is vogelgriep (aviaire influenza)?

Bron: www.rijksoverheid.nl

Vogelgriep (aviaire influenza) is een zeer besmettelijke virusziekte. De ziekte is overdraagbaar op pluimvee en op een aantal andere vogelsoorten.

In zeer zeldzame gevallen kunnen mensen ook besmet raken met het vogelgriepvirus.

Recente uitbraken vogelgriep

In november 2014 is vogelgriep vastgesteld bij verschillende pluimveebedrijven in Nederland. Het gaat om het hoogpathogene **H5N8** type.

Vogelgriep gevaarlijk voor vogelsoorten

De volgende pluimveesoorten en vogelsoorten kunnen vogelgriep krijgen: hoenderachtigen, zoals kippen, kalkoenen, fazanten, kwartels, parelhoenders, patrijzen, pauwen, grootpoothoenders en hokko's eenden, ganzen en zwanen, duiven, loopvogels, zoals struisvogels, emoes en nandoes.

Niet alleen in het wild levende vogels kunnen besmet raken. Ook commercieel gehouden dieren en hobbydieren zijn vatbaar voor de vogelgriep.

Vogelgriep variant H5N1

Er zijn veel verschillende varianten van het vogelgriepvirus. **De meest bekende variant** is het H5N1 type. Dit type is zeer besmettelijk.

Is een dier besmet met H5N1? Dan duurt het 4 tot 15 dagen voordat het daadwerkelijk ziek wordt. De ziekte verloopt daarna snel, met in de meeste gevallen de dood tot gevolg.

Besmetting vogels en mensen

Vogels kunnen op verschillende manieren geïnfecteerd raken met het vogelgriepvirus. Bijvoorbeeld via direct contact met besmette vogels. Het vogelgriepvirus kan zich ook door de lucht verspreiden of door besmet materiaal, zoals mest.

In zeer zeldzame gevallen kunnen sommige varianten van het virus dat vogelgriep veroorzaakt ook mensen infecteren. Dit kan bij zeer nauw contact met besmette watervogels of pluimvee. Deze mogelijkheid bestaat bij het virus H5N1.

Melden vogelgriep verplicht

Vermoedt u dat 1 van uw dieren vogelgriep heeft? Dan moet u dit melden

aan de meldkamer van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Ook moet u een dierenarts inschakelen.

Voorkomen van vogelgriep

Hobbypluimveehouders en commerciële pluimveehouders moeten goed letten op eventuele symptomen bij hun dieren. Symptomen moeten zij melden bij de dierenarts en de NVWA.

Veehouders en transporteurs van levende dieren moeten hygiënemaatregelen nemen die de insleep van ziektevirus voorkomen. Daarnaast worden zowel dieren op pluimveebedrijven als vogels in het wild geregeld gecontroleerd op antistoffen tegen het vogelgriepvirus. Dit is het zogeheten Early Warning programma.

Vaccinatie vogelgriep

U mag hobbypluimvee of bedrijfsmatig pluimvee niet (preventief) vaccineren tegen vogelgriep. Hiervoor is toestemming nodig van de Europese Commissie.

Veel gestelde vragen aviaire influenza A (H5N8)

Bron: www.rivm.nl/

Publicatiedatum:17-11-2014Wijzigingsdatum:24-11-2014

Wat houdt de uitbraak van vogelgriep in november 2014 in?

In november 2014 is bij enkele pluimveebedrijven in Nederland vogelgriep vastgesteld. Het gaat om aviaire influenza A (H5N8), een hoog pathogene variant. Deze hoogpathogene variant van vogelgriep is zeer besmettelijk voor pluimvee. Voor kippen is deze variant dodelijk.

Vogelgriep is een zoönose. Dit betekent dat het vogelgriepvirus van dier op mens kan worden overgebracht. Dit gebeurt alleen als er sprake is van direct en intensief contact tussen besmet pluimvee en mensen. Dat is nog niet voorgekomen.

Wat is vogelgriep?

Vogelgriep (aviaire influenza) is een besmettelijke ziekte die wordt

veroorzaakt door een virus. Dit virus komt onder andere bij pluimvee en wilde watervogels voor. Wereldwijd komen er verschillende vogelgriepvirussen voor. In zeldzame gevallen kunnen bepaalde typen vogelgriep mensen besmetten.

Wat is aviaire influenza A (H5N8)?

Bij enkele pluimveebedrijven in Nederland is aviaire influenza A (H5N8) gevonden. Dit is een hoogpathogene variant van vogelgriep. Deze variant van vogelgriep is zeer besmettelijk en ziekmakend voor pluimvee. Het is in principe mogelijk dat ook mensen geïnfecteerd worden met deze variant van vogelgriep. Infecties bij de mens zijn met deze variant nog nooit eerder vastgesteld.

Wat is het verschil tussen hoog- en laagpathogeen?

Vogelgriep is de verzamelnaam voor het ziektebeeld dat wordt veroorzaakt door griepvirussen. Sommige van deze **griepvirussen leiden tot ernstige ziekte of overlijden bij pluimvee. Dit heet hoogpathogene aviaire influenza.** Andere typen vogelgriep verlopen juist mild of zelfs zonder ziekteverschijnselen. Dit heet laagpathogene aviaire influenza.

Hoogpathogeen bij pluimvee wil echter niet zeggen dat het ook hoogpathogeen is voor de mens. Bij het H5N8-virus zijn tot op heden nog geen infecties bij de mens gevonden.

Welke klachten veroorzaakt het virus?

Van het aviaire influenza A (H5N8) is wereldwijd nog te weinig bekend om het precieze ziektebeeld te kunnen beschrijven. In het algemeen kunnen de volgende klachten optreden bij vogelgriep: koorts, hoesten, benauwdheid, rode ogen en diarree.

Hoe verspreidt vogelgriep zich?

Het vogelgriepvirus kan zich tussen dieren verspreiden door direct contact, door de lucht of via besmet materiaal zoals mest. In zeldzame gevallen kunnen vogelgriepvirussen overgaan van dier naar mens. Dit gebeurt alleen als er sprake is van direct en intensief

contact tussen besmette dieren en mensen.

Hoe ernstig is deze variant van vogelgriep voor de mens?

In zeldzame gevallen kunnen ook mensen geïnfecteerd worden met vogelgriepvirussen. Dit gebeurt alleen als er sprake is van direct en intensief contact tussen besmette dieren en mensen zoals bij verzorgers van de dieren of bij mensen die betrokken zijn bij ruiming. Mensen die ziek worden van vogelgriep krijgen dezelfde symptomen als bij een gewone wintergriep: koorts, hoofdpijn, spierpijn, hoest of conjunctivitis (oogontsteking). Er zijn nog geen ziektegevallen met dit virus beschreven. De verwachting is dat de infectie met het aviaire influenza A (H5N8) bij mensen mild zal verlopen.

Mensen die de afgelopen 14 dagen in aanraking zijn geweest met pluimvee waarbij vogelgriep is vastgesteld en griepachtige verschijnselen ontwikkelen, kunnen het beste hun huisarts of de GGD raadplegen.

Wat gebeurt er als er vogelgriep wordt vastgesteld op een pluimveebedrijf?

Per situatie wordt beoordeeld welke maatregelen noodzakelijk zijn om verdere verspreiding van de vogelgriep in de pluimveesector te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het ruimen van besmette dieren of het instellen van een vervoersverbod. Kijk voor meer informatie over veterinaire maatregelen op de website van het ministerie van Economische Zaken: <http://www.rijksoverheid.nl/vogelgriep>

Welke maatregelen worden er genomen voor mensen die in aanraking zijn geweest met besmette dieren of stallen?

Alleen mensen die in nauw contact zijn geweest met besmette pluimvee of langdurig aanwezig zijn geweest in besmette stallen lopen een risico om ziek te worden. Mensen die betrokken zijn geweest bij de verzorging of ruiming van besmet pluimvee worden daarom door de GGD geadviseerd om

gedurende 10 dagen alert te zijn op griepachtige verschijnselen. Indien deze verschijnselen optreden wordt mensen geadviseerd zich te melden bij de GGD of huisarts.

Als blijkt dat een vogelgriepvirus leidt tot ernstige ziekteverschijnselen bij dieren (hoogpathogene aviaire influenza), wordt overwogen om mensen die nauw contact hebben met besmette dieren virusremmers aan te bieden. Deze medicijnen verkleinen de kans dat mensen vogelgriep krijgen. In Nederland zijn oseltamivir (Tamiflu) en zanamivir (Relenza) beschikbaar.

Waar kan ik meer informatie vinden?

Ministerie van Economische Zaken:

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez/nieuws>

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit:

<http://nvwa.nl/actueel/nieuws>

Vele soorten vogelgriep

Trekvogels & vogelgriep

NEDERLANDS INSTITUUT VOOR ECOLOGIE
NETHERLANDS INSTITUTE OF ECOLOGY

Bron: [www. /nioo.knaw.nl](http://www.nioo.knaw.nl)

Je hebt vele soorten vogelgriep. Ze worden onderscheiden door bepaalde eiwitten aan de buitenkant van het virus: de H's (16 verschillende) en de N-en (9 stuks), die in allerlei combinaties voorkomen. Daarnaast heb je laagpathogene vormen (mild) en hoogpathogene vormen (ernstige ziekteverschijnselen, vooral bij pluimvee).

De vogelgriep die nu in Nederland is aangetroffen is H5N8 en is hoogpathogeen

Waar komt het vandaan?

Dit virustype is het eerst gesignaleerd in China in 2010. Waarschijnlijk is het daar ontstaan in tamme, vrije-uitloop eenden. Daarna is het in zowel wilde vogels als pluimvee gesignaleerd in Zuid-Korea en Japan (o.a. in wintertaling, siberische taling, vlekbeekend, wilde eend, rietgans, kolgans

en kleine zwaan). In Zuid-Korea waren er grote uitbraken van vogelgriep bij pluimvee begin 2014.

Het virus dat in Nederland is aangetroffen - in tot nu toe 5 pluimveebedrijven zonder vrije uitloop - is genetisch onderzocht. Het blijkt vrijwel identiek aan dat in Zuid-Oost Azië, en komt dus daar vandaan. Ook elders zijn intussen gevallen van H5-vogelgriep geconstateerd: in Duitsland, Groot-Brittannië, Italië en Canada (maar in dat laatste geval bleek het om H5N2 te gaan en niet om H5N8).

Wilde vogels en pluimvee

Wilde vogels kunnen veel beter tegen vogelgriep dan kippen. Vooral watervogels - eenden, zwanen, ganzen, steltlopers, meeuwen... - dragen van nature vaak (milde) vogelgriepvirussen met zich mee zonder daar zichtbaar ziek van te zijn. Ze zijn wel een aantal dagen minder actief. Voor pluimvee is het veel gevaarlijker. Milde griepjes kunnen muteren tot hoogpathogene, voor hen zeer dodelijke griep ('vogelpest'). Wilde vogels kunnen daarna die hoogpathogene versie krijgen van pluimvee ('spill back'). Sommige wilde vogels worden ook van deze hoogpathogene vormen niet ziek.

Hoe kwam het virus in Nederland?

Dat is nog de vraag. Er is vooral nog veel onduidelijk. Vogelgriepvirussen kunnen zowel via transport van pluimvee en pluimveeproducten, mest etc. verspreid worden, als door wilde vogels (zowel trekkers als niet-trekkers). Tot nu toe is er voor geen enkele besmettingsroute eenduidig bewijs. Zonder zekerheid hierover, weten we niet wat effectieve maatregelen zijn voor nu en de toekomst.

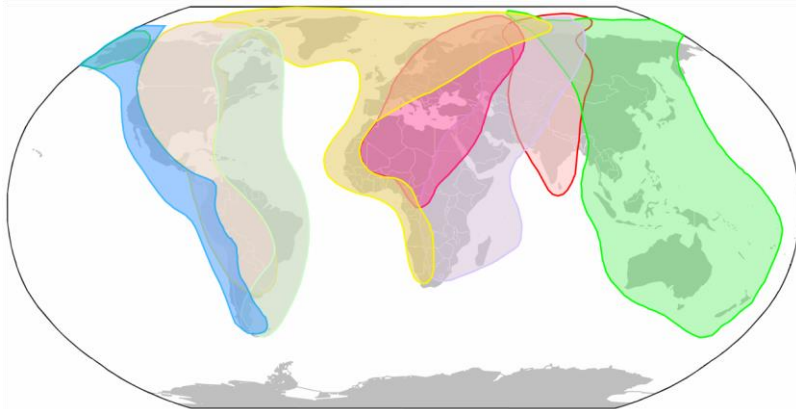
Wintertaling in Duitsland

In Duitsland zijn op Rügen, zo'n 50 kilometer van de uitbraak in een kalkoenenfarm een aantal eenden geschoten. Van de 6 op vogelgriep onderzochte eenden waren er 3 vrij van griep, 2 drager van milde griepvarianten en 1 (een wintertaling) drager van H5N8. Dit was de eerste wilde vogel in Europa die drager bleek te zijn. Hij vloog nog gewoon rond, dus was er niet erg ziek van. Het feit dat deze vogel H5N8 had, geeft nog

geen uitsluitel over de besmettingsrichting. Er kan namelijk ook sprake zijn geweest van 'spill back' (zie boven).

In de standaard monitoringsprogramma's in Europa en vooral Nederland waarbij regelmatig monsters worden genomen in o.a. eendenkooien is tot nu toe dit virus niet vastgesteld.

Trekroutes op aarde

Huidig vogelgrieponderzoek onder wilde vogels

Als het H5N8 door (al dan niet trekkende) wilde vogels is overgebracht, dan zou het virus nu aan te tonen moeten zijn in de natuur. Daarom zijn zo snel mogelijk na de uitbraken onderzoeksteams van Erasmus MC, Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW)/Vogeltrekstation en Sovon aan de slag gegaan om monsters te nemen en te analyseren in de wijde omgeving.

Het NIOO bemonstert knobbelzwanen, kleine zwanen en verschillende soorten eenden. Van alle soorten wordt poep verzameld. Van knobbelzwanen zijn er ook uitstrijkjes gemaakt van keel en cloaca. Ook zijn er van die soort bloedmonsters genomen.

Eerste resultaten :Op 1 december maakte staatssecretaris Sharon Dijkema (Economische Zaken) bekend dat er in poepmonsters van twee smienten in de omgeving van Kamerik (provincie Utrecht) vogelgriep is aangetroffen.

Het Nederlands instituut voor ecologie : Nog 13 artikelen over vogelgriep op:

https://nioo.knaw.nl/nl/search/?search_api_views_fulltext=vogelgriep

Adviezen aan hobbymatige houders van pluimvee en parkvogels

Door Cor de Krieger

Om te voorkomen dat uw dieren besmet worden met een besmettelijke ziekte zoals Vogelgriep/Aviaire Influenza wordt aan hobbymatige pluimveehouders gevraagd de navolgende adviezen op basis van vrijwilligheid zoveel mogelijk op te volgen.

1. Voorkom, voor zover mogelijk, dat uw hobbymatig gehouden pluimvee en parkvogels in contact komen met, of in de buurt komen van professioneel gehouden pluimvee en van eenden, ganzen of zwanen, die vrij rondlopen en vliegen.
2. Zet uw pluimvee of parkvogels zo mogelijk in een met gaas afgesloten ren zodat er geen contact met wilde vogels of de uitwerpselen daarvan kan ontstaan.
3. Laat niemand anders toe in deze ren of in het hok van uw pluimvee of parkvogels, dan de verzorger.
4. Voorkom dat de mest van uw pluimvee en parkvogels wordt verslept doordat deze bijvoorbeeld aan schoenen blijft plakken en op die manier wordt meegenomen buiten het erf; verwissel uw schoenen en gebruik aparte rubberlaarzen die u uitsluitend voor dit doel gebruikt (dus niet om buiten uw erf te gaan). Indien dat mogelijk is, trek daarbij een overall aan, die u speciaal gebruikt voor de verzorging van uw pluimvee en parkvogels.
5. Direct voordat en nadat u de dieren verzorgd heeft, dient u steeds uw handen grondig te wassen.
6. Probeer uw vogels zo weinig mogelijk te verplaatsen. Bij verplaatsing naar bijvoorbeeld een tentoonstelling, controleer de dieren dan extra op hun vitaliteit en gezondheid. Dieren, die niet fit zijn, moet u niet verplaatsen.
7. Indien u nieuwe dieren aanschaft, zet deze voor tenminste vier weken in een aparte ruimte en controleer van deze dieren dagelijks de vitaliteit, gezondheid en mest.

8. Probeer voor zover mogelijk na iedere schoonmaakbeurt van de hokken en rennen, de mest zo snel mogelijk af te voeren in dichte zakken.
9. Als plotseling meerdere van uw dieren ernstig ziek worden of dood gaan, neem dan direct contact op met uw dierenarts of een erkende pluimveedierenarts.
10. In geval er een dier dood gaat, kan dit het beste naar de gemeentelijke kadaververzamelplaats gebracht worden. De dode dieren moeten daarbij deugdelijk worden ingepakt. Een dood dier in ieder geval nooit bij het huisvuil plaatsen. Het zelf begraven van een enkel klein gezelschapsdier is toegestaan mits begraven onder ten minste 50 cm grond.
11. Volg de actuele informatie uit het nieuws of op onze websites. U kunt dan uw maatregelen afstemmen op deze actuele situatie.

www.anbv.nl / www.aviornis.nl / www.hobbydierhouder.nl /
www.kleindierliefhebbers.nl / www.szh.nl